

۸. رساله ای در علم رمل؛
 ۹. رساله إثبات الهيولى؛
 ۱۰. تفسیر آیه الكرسي: که رساله حاضر است و توضیح آن در ذیل می آید.

رساله حاضر

رساله حاضر، تفسیر عرفانی - فلسفی آیه الكرسي است. این رساله شامل یک مقدمه و دو مقصد و یک خاتمه است.

مقدمه: در مقدمه اقسام موجودات را به اجمال بیان می کند، و آنها را به چهار قسم تقسیم می کند: ۱- عالم ملک؛ ۲- عالم ملکوت ادنی؛ ۳- عالم ملکوت اعلی؛ ۴- عالم مثال. مقصد اول: در این مقصد بحث را چنین آغاز می کند: «في ذكر دلائل أصول المسائل التي عليه هذه الآية الكريمة».

در مقصد اول سه مطلب است:

۱. دلایل اثبات واجب الوجود بالذات: قبل از بیان دلایل، مقدمه کوتاهی آورده است و بعد از آن سیزده دلیل بر مطلب اقامه می کند.

۲. دلایل توحید: پس از مقدمه کوتاهی می گوید: «دلائل التوحيد التي تقرّر عندي عشرة» و سپس دلایل خود را به تفصیل بیان می کند.

۳. این مطلب در اثبات علم باری تعالی و دیگر صفات اوست که درباره مراتب علم نیز سخن می راند.

مقصد دوم: را با این عنوان آغاز می کند: «في تفسير الآية وما يتعلق بها من التأليف و اللطائف».

خفري در این مقصد، فقرات آیه الكرسي را به ترتیب نقل و با شیوه عرفانی تفسیر می کند. مؤلف در پایان رساله با استمداد از روایات، چند وجه در باب خواص آیه الكرسي و اهمیت آن بیان می کند.

معرفی نسخه ها

در تحقیق این رساله از چهار نسخه بهره برده ام:

۱. نسخه کتابخانه عمومی آیه الله العظمی مرعشی نجفی - قدس سره - با این

- مشخصات: رساله دوّم از مجموعه ۲/۲۵۲۹، برگ ۲۵-۳۸.
۲. نسخه دانشکده الهیّات تهران، مجموعه ۱۰۴ که در حواشی تعلیقات مؤلف بر شرح الهیات تجرید در تاریخ ۸ ذی الحجّة الحرام ۱۰۹۳ نگاشته شده است.
۳. نسخه کتابخانه مجلس با مشخصات: رساله پنجم از مجموعه ۳۹۱۷، ص ۱۲۵ - ۱۴۱، تاریخ کتابت جمادی الأولى ۱۰۹۳ است.
۴. نسخه کتابخانه مجلس با مشخصات: رساله دوّم از مجموعه ۷۱۳۷ برگ ۱۶۰- ۱۷۶.

والسلام
جواد فاضل بخشایشی